

4 Haziran 2020 tarihli Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) verilerine göre, FAO Gıda Fiyat Endeksi on yedi ayın en düşük seviyesine geriledi

FAO Gıda Fiyatları, Mayıs ayında, Nisan ayına oranla %1,9 (3,1 puan) düşüş göstererek 162,50 puan olarak Aralık 2018'dan bu yana en düşük aylık ortalama değerine ulaştı. Covid-19'un olumsuz ekonomik etkilerinin devam etmesi ile FAO Gıda Fiyat Endeksi art arda dört aydır düşüş eğilimindedir. Mayıs ayındaki son düşüş, üç ay içinde ilk kez yükselen şeker endeksinin dışında tüm alt endekslerin düşen değerlerini yansıtmaktadır.

FAO Tahıl Fiyatları, Mayıs ayında, Nisan ayına göre %1,0 (1,6 puan) düşüş göstererek 162,2 puan olarak, bir önceki yılın aynı ayındaki seviyesine çok yakın bir değerde gerçekleşti. Tahıllar arasında sadece pirinç fiyatları Mayıs ayında artış gösterdi. Uluslararası pirinç fiyatları arasında; Özellikle Japonica ve Basmati fiyatlarındaki yükselişlerle; uluslararası fiyatların %1 artış göstermesine rağmen; Malezya ve Filipinler'den gelen para birimi hareketleri ve talepler de Indica türü pirinç fiyatlarının sabit değerinde kalmasına neden oldu. Buğday piyasalarında, Nisan ayında gerçekleşen yükselişin ardından, ihracat fiyatları aşağı yönlü baskı altında kaldı ve neredeyse %2 oranında düşüş gösterdi. Beklentiler yeni sezonda da küresel tedariklerde bollaşmayı işaret ederken, kuzey yarımkürede hasat mevsimleri devam ederken ticaret faaliyetleri düşüş gösterdi. Tahıl pazarlarında, son dört aydan beri düşüş eğilimini sürdüren ABD mısır fiyatları, Mayıs ayında, geçen yılın aynı dönemine göre neredeyse %16'nın altında düşüş gösterdi. Yem ve biyoyakıt sektörlerinden gelen düşük talep, bol miktarda ihracatın ortasında uluslararası mısır fiyatlarına baskı yapmaya devam etti.

FAO Bitkisel Yağ Fiyatları, Mayıs ayında, Nisan ayına oranla %2,8 (3,7 puan) düşüş göstererek 128,1 puan oldu ve son on ayın en düşük seviyesini gösterdi. Endeksin devam eden düşüşü esas olarak palmye yağı fiyatlarında gerçekleşen düşüşten kaynaklanırken, kolza tohumu ve ayçiçek yağı fiyatlarında artış gerçekleşmiştir. Uluslararası palmye yağı değerleri Mayıs ayından itibaren son dört aydır değer kaybederken; bu düşüş, büyük ihracatçı ülkelerde uzun süren, bastırılmış küresel ithalat talebini (koronavirüs pandemisine ve bastırılmış mineral yağ fiyatlarına bağlı) ve beklenenden daha yüksek üretim ve stok seviyelerini yansıttı. AB'de arz sıkılığının devam etmesi ve Karadeniz bölgesindeki ihracat fazlasında düşüş beklentileri nedeniyle kolza tohumu ve ayçiçek yağlarının uluslararası fiyatları kuvvetlendi.

FAO Süt Ürünleri Fiyatları, Mayıs ayında, Nisan ayına oranla %7,3 (14,4 puan) düşüş göstererek 181,8 puan oldu ve üst üste üçüncü kez düşüşünü kaydetti ve bir önceki yılın aynı dönemine göre de %19,6 (44,3 puan) düşüş gösterdi. Endekste temsil edilen tüm süt ürünleri fiyatları Mayıs ayında düştü ve gerçekleşen en yüksek düşüşler tereyağı ve peynir için kaydedildi. Özellikle Avrupa'da büyük mevsimsel arzlar nedeniyle tereyağı fiyatları düşerken, Okyanusya'dan sezon sonu gerçekleşen ihracatın fazla olması ve düşük ithalat talebiyle baskı altında kaldı. İhracatta devam edilebilir imkânlarla ve stoklara rağmen, Çin'de yağlı süt tozu fiyatları ve yağsız süt tozu fiyatları ılımlı bir şekilde gerilerken, Çin'deki düşük fiyatlar ve yenilenen ekonomik faaliyetler taleplerin artmasına neden oldu.

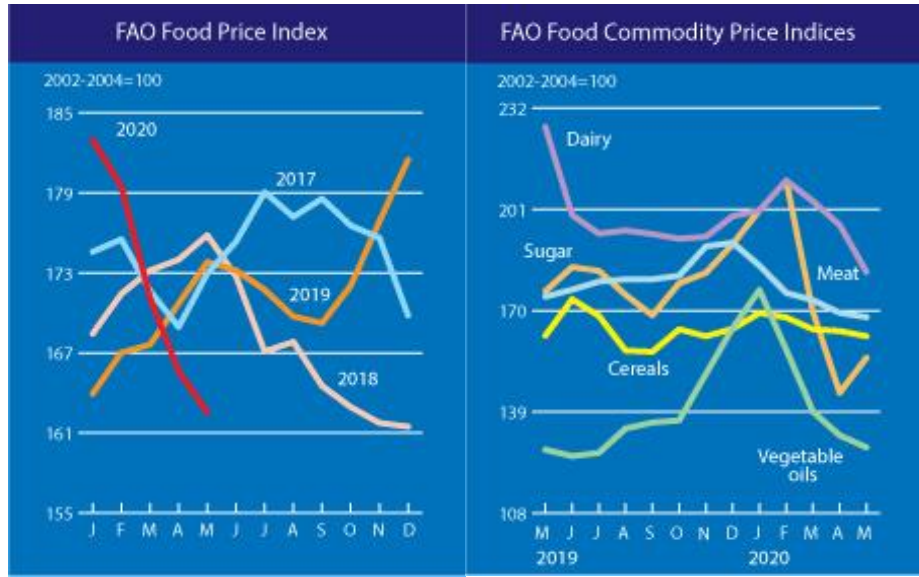
FAO Et Fiyatları, Mayıs ayında, Nisan ayına oranla %0,8 (1,3 puan) azalarak 168,0 puan oldu ve art arda gerçekleşen beşinci düşüş gerçekleşti. Bu seviyede, endeks, bir önceki yılın aynı dönemine göre %3,6 (6,3 puan) düşüş gösterirken, Ağustos 2014'te ulaştığı zirvenin %20,8 (44 puan) altında gerçekleşti. Mayıs ayında, covid-19 sosyal uzaklaştırma tedbirlerinin gevşemesinin ardından Doğu Asya'daki ithalat talebindeki artışa rağmen, büyük üretici ülkelerdeki yüksek ihracat imkânlarını yansıtan kümes hayvanları ve domuz eti için uluslararası fiyatlar düşüş göstermeye devam etti. Küçükbaş hayvan eti fiyatları, ekonomik zorluklar ve lojistik zorluklar nedeniyle Orta Doğu'dan gelen ve azalan ithalat talebi nedeniyle hafifçe düşüş gösterdi. Büyükbaş hayvan eti fiyatları, Brezilya ve Okyanusya'dan gelen arzın azalmasıyla birlikte güçlü ithalat talebiyle artış gösterirken; bu artış, büyükbaş hayvan sürülerinin yeniden yetiştirilmesinin temellerini yansıtmıştır.

FAO Şeker Fiyatları, Mayıs ayında, Nisan ayına oranla %7,4 (10,7 puan) artış göstererek 155,6 puan oldu. Uluslararası şeker fiyatlarının bir önceki aya göre artış göstermesi, dünyanın ikinci büyük şeker üreticisi olan Hindistan ve dünyanın ikinci büyük şeker ihracatçısı Tayland ve bazı büyük ülkelerde beklenenden daha düşük hasadın gerçekleşmesinden kaynaklanmaktadır. Ayrıca, daha yüksek uluslararası ham petrol fiyatları da şeker fiyatlarındaki artışa katkıda bulundu, çünkü daha yüksek seyreden enerji fiyatları, şeker fabrikalarını etanol üretmek için daha fazla şeker kamışı kaynağı kullanmaya teşvik ederken; küresel pazarda şeker bulunabilirliğini azaltmaktadır. Özellikle, dünyanın en büyük şeker ihracatçısı olan Brezilya'da böyledir.

*Diğer emtia gruplarının aksine, FAO Et Fiyat Endeksi, FAO Gıda Fiyat Endeksi hesaplanıp yayınlandığında henüz açıklanmamış oluyor. Bu yüzden tahmini değerler ile yayınlanıyor. Asıl fiyatlar belli olduktan sonra Gıda Endeksi bir sonraki dönem için revize edilebiliyor.

Grafikler:

1- Gıda Emtiaları Fiyat Endeksleri

Sugar:	Şeker
Dairy:	Süt ürünleri
Vegetable Oils:	Bitkisel sıvı yağ (yağlı tohumlar)
Meat:	Et
Cereals:	Hububat

2- Nominal ve Reel Bazda FAO Gıda Fiyatı Endeksi

